

ANALYSE Februar 2021

Virksomhedernes skattebetaling

Digitale værktøjer og vejledning gør
virksomhedernes momsbetaling lettere
og mere korrekt

Indholdsfortegnelse

Indledning	2
1. Nøgletal om virksomhedernes skattebetaling.....	4
Skatter og afgifter fra virksomhederne runder 388 mia. kr.	5
Selskaber bidrager mest til samlet provenu	7
Mindre automatisering øger risiko for fejl.....	9
Halvdelen af virksomhederne begår ubevidste fejl	10
Selvstændigt erhvervsdrivende begår i stigende grad ubevidste fejl	11
2. Digitale værktøjer og vejledning på momsområdet.....	13
Flere virksomheder indberetter moms.....	14
Øget digitalisering styrker momsområdet.....	16
Digitale værktøjer understøtter kontrol i registreringsfasen.....	17
Lettere at indberette moms	20
Måltrettet vejledning på momsområdet.....	21
Digitale stopklodser aktiveret 350.000 gange.....	22
Digitalt værktøj understøtter kontrol med udbetaling af negativ moms.....	24
Styrket kontrol på momsområdet.....	26

Indledning

Virksomheder i Danmark indbetalte i 2018 tilsammen ca. 388 mia. kr. i skatter og afgifter. Provenuet fra virksomhederne udgør dermed ca. 40 pct. af det samlede skatte- og afgiftsprovener på mere end 1.000 mia. kr., som bidrager til finansieringen af det danske velfærdssamfund.

Det er Skattestyrelsen, der har ansvaret for at sikre, at virksomheder indbetaler korrekte skatter og afgifter til tiden. Det sker blandt andet ved målrettet kontrol og vejledning af både små og store virksomheder.

Virksomhedernes skattebetaling er en årlig publikation, der udgives for første gang i år. Publikationen sætter fokus på skattebetalingen hos samtlige virksomheder i Danmark og et udvalgt tema i relation til virksomhedernes skattebetaling. Virksomheder dækker i denne publikation over alle virksomheder i Danmark, lige fra den lille selvstændige tømrermester til det største aktieselskab.

I første del af publikationen præsenteres en række nøgletal om virksomhedernes skattebetalinger, herunder provenuet fra forskellige skatter og afgifter samt virksomhedernes efterlevelse af skatte- og momsreglerne.

Temaet i denne første udgave af *Virksomhedernes skattebetaling* er brugen af digitale værktøjer og vejledning på momsområdet. Her beskrives, hvordan Skattestyrelsen anvender digitale værktøjer til at sikre en effektiv kontrol på momsområdet, der forhindrer fejl og forsøg på snyd. Derudover præsenterer temadelen, hvordan Skattestyrelsen gennemfører målrettet vejledning på området.

Undervejs i temadelen præsenteres vigtige digitale værktøjer såsom digitale scoringsmodeller, automatiserede indberetningsløsninger og digitale stopklodser, der understøtter Skattestyrelsens kontrolaktiviteter i momsprocessen.

Den årlige opkrævning af moms udgør ca. 20 pct. af Danmarks samlede skatte- og afgiftsprovener. Derfor hjælper de digitale værktøjer og vejledningen på momsområdet med at understøtte løsning af en vigtig samfundsopgave.

1

Nøgletal om virksomhedernes skattebetaling

Erhvervslivet yder et væsentligt bidrag til samlet provenu

388 mia. kr.

I 2018 indbetalte virksomhederne ca. 388 mia. kr. i skatter og afgifter.

Moms og løsumsafgift udgør over halvdelen af det samlede provenu fra virksomheder

226 mia. kr.

Virksomhederne indbetalte tilsammen ca. 226 mia. kr. i moms og løsumsafgift, hvilket svarer til ca. 58 pct. af det samlede skatte- og afgiftsprovener fra virksomhederne.

Virksomhederne begår ofte ubevidste fejl

50 %

Halvdelen af virksomhederne angiver ubevidst ikke deres skatteoplysninger korrekt. 50 pct. begår ubevidste fejl.

2

Digitale værktøjer og vejledning på momsområdet

Softwareløsning gør indberetning af moms nemmere

12.000

Siden lancering af et indberetningsværktøj i december 2019 og frem til medio 2020, har over 12.000 virksomheder gjort brug af softwareløsningen.

Digitale stopklodser understøtter korrekt momsangivelse

350.000

Virksomhedernes momsangivelser har aktiveret de digitale stopklodser vedrørende negativ moms mere end 350.000 gange.

Scoringmodel understøtter målrettet kontrol

6,4 mia. kr.

Digital scoringmodel har sikret målrettet kontrol med udbetaling af negativ moms. Samtidig har værktøjet bidraget til at bremse fejludbetalinger af negativ moms for 6,4 mia. kr.

Nøgletal om virksomhedernes skattebetaling

1

Skatter og afgifter fra virksomhederne runder 388 mia. kr.

Virksomheder i Danmark indbetaler hvert år en række skatter og afgifter. Det gælder selskabsskat, personskat af virksomhedens overskud, moms, lønsums-afgift og en række andre afgifter. Tilsammen udgør erhvervslivets skatte- og afgiftsindbetalinger en væsentlig indtægtskilde for den danske stat.

I 2018 udgjorde skatte- og afgiftsprovenuet opkrævet hos virksomhederne ca. 388 mia. kr., *jf. figur 1*. Det svarer til ca. 40 pct. af det samlede skatte- og afgifts-provenu i Danmark på ca. 1.000 mia. kr.

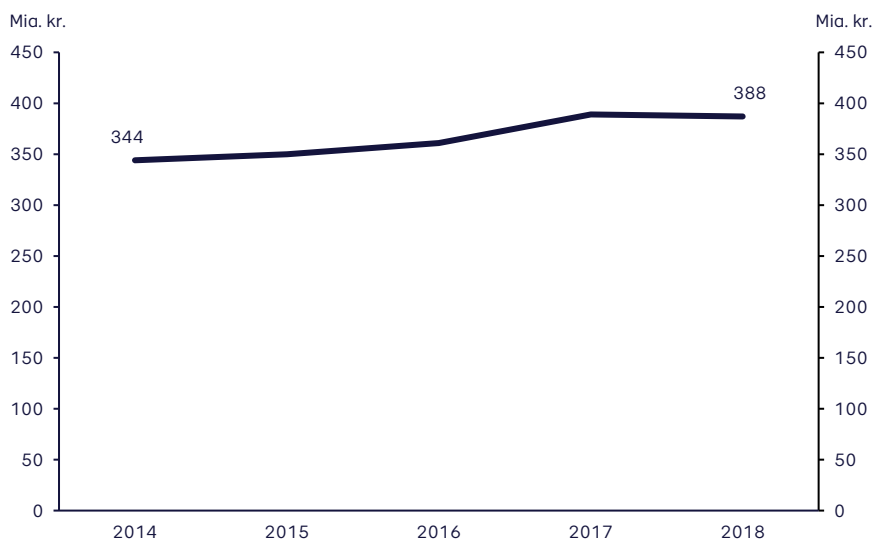
Fra 2014 til 2018 er provenuet steget med ca. 44 mia. kr. Stigningen kan ses i lyset af den generelle prisudvikling og den økonomiske udvikling, der er sket i samme periode. I perioder med økonomisk fremgang producerer og sælger virksomheder mere, hvilket øger deres moms- og afgiftsindbetalinger og kan forøge deres skattepligtige overskud.

40 %

Skatte- og afgiftsprovenu

Skatte- og afgiftsprovenuet opkrævet fra erhvervslivet udgør samlet set ca. 40 pct. af Danmarks samlede skatteprovenu.

Figur 1. Udvikling i virksomhedernes skatte- og afgiftsprovenu, 2014-2018

Kilde: Skattestyrelsen.

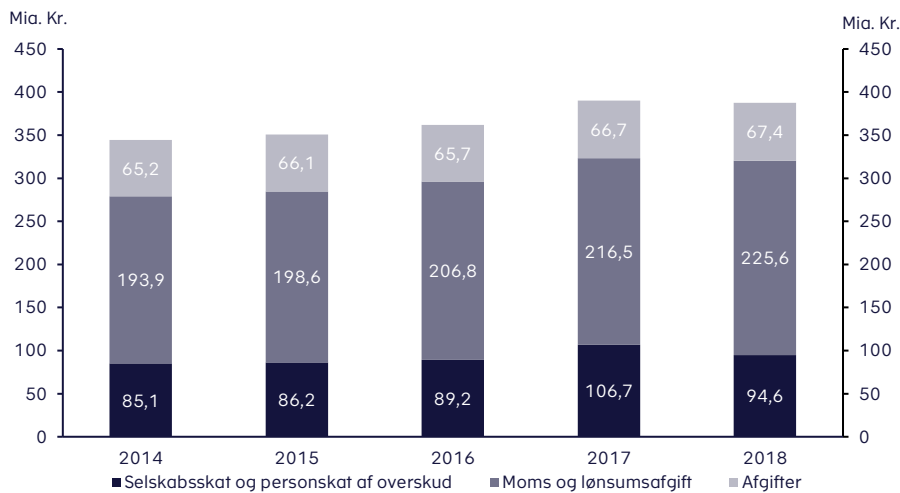
Langt størstedelen af afgifter og moms betales af forbrugerne i tilknytning til køb af varer og ydelser, men det er virksomhederne, der står for indbetalingen til Skattestyrelsen. I tillæg hertil står virksomhederne for indberetning af lønoplysninger, der skaber en væsentlig del af grundlaget for personbeskatningen.

I perioden fra 2014 til 2018 har provenuet fra moms og lønsumsafgift udgjort den største andel af det samlede provenu fra virksomhederne, *jf. figur 2*.

Moms er en afgift, som momspligtige virksomheder skal opkræve af deres momspligtige salg. Virksomheder, som sælger ydelser, der er fritaget for moms, fx den finansielle sektor, dagblade, taxakørsel og sundhedsydelser betaler i stedet lønsumsafgift. I 2018 indbetalte virksomhederne ca. 226 mia. kr. i moms og lønsumsafgift, hvilket svarer til mere end halvdelen af de samlede skatte- og afgiftsindbetalinger på ca. 388 mia. kr., *jf. figur 2*.

Provenuet fra selskabsskat og skat af personligt ejede virksomheders overskud udgjorde i samme år ca. 95 mia. kr., og virksomhedernes afgiftsindbetalinger udgjorde ca. 67 mia. kr., jf. figur 2. Se boks 1 for gennemgang af skatte- og afgiftssatserne.

Figur 2. Udvikling i provenu fra skatter og afgifter, 2014-2018

Kilde: Skattestyrelsen.

Anm.: 1) Provenuet fra personskat af overskud er opgjort som et skøn på 40 pct. af virksomhedens skattemæssige resultat. 2) Selskabsskatter omfatter selskabsskat og kulbrinteskate. Selskabsskattesatsen udgjorde 24,5 pct. for 2014, 23,5 pct. for 2015 og 22 pct. for de øvrige år. 3) Refusion af energifgifter er fratrukket i det samlede afgiftsproveneru. Tallene er opgjort august 2020. Der kan forekomme afrundingsdifferencer.

Med den økonomiske udvikling i 2020 kan det forventes, at flere virksomheder vil opnå mindre eller intet overskud, hvilket medfører færre indtægter til statskassen fra henholdsvis selskabsskat og personskat for indkomståret 2020. Lavere produktion og salg vil ligeledes medføre et mindre proveneru fra moms og andre afgifter.

Boks 1: Satser for skatter og afgifter

- *Selskabsskat* - satsen var i 2018 på 22 pct. af overskuddet i selskabet.
- *Personskat af overskud* - selvstændigt erhvervsdrivende (ejerne) skal som udgangspunkt betale skat af virksomhedens nettoresultat, hvor satsen afhænger af personlige skatteforhold. I tillæg kan selvstændigt erhvervsdrivende vælge at anvende virksomhedsordningen eller kapitalafkastordningen der giver skattemæssige vilkår, som til en vis grad kan sidestilles med selskabernes.
- *Moms* - satsen udgør 25 pct. af solgte varer (salgsmoms), hvor virksomheden kan fratrække den moms, virksomheden selv har betalt ved køb af varer (købsmoms).
- *Lønsumsafgift* - der findes i lønsumsafgiftsloven fire forskellige metoder hvor satser og afgiftsgrundlag varierer. Satsen var i 2018 på mellem ca. 4 pct. og 14,5 pct. Afgiftsgrundlaget afhænger af metode og omfatter lønsum, omsætning og/eller overskud.
- *Afgifter* - indbetales af virksomheder, der handler med eller forbruger en række produkter, som er afgiftsbelagte. Afgiftssatsen og -grundlaget varierer mellem forskellige typer af afgifter.

226 mia.

Provenuet fra moms og lønsumsafgift
I 2018 indbetalte virksomhederne ca. 226 mia. kr. i moms og lønsumsafgift. Det svarer til ca. 58 pct. af det samlede skatte- og afgiftsproveneru fra virksomhederne.

Selskaber bidrager mest til samlet provenu

I 2018 var der ca. 900.000 registrerede virksomheder i Danmark. Virksomhederne varierer både i størrelse og driftsform og omfatter alt fra personligt ejede virksomheder til store multinationale selskaber. Dermed varierer det også, hvor meget virksomhederne indbetaler i skatter og afgifter, og hvilke skatte- og afgiftspligter de er underlagt. I denne publikation er virksomhederne grupperet efter to ejerformer:

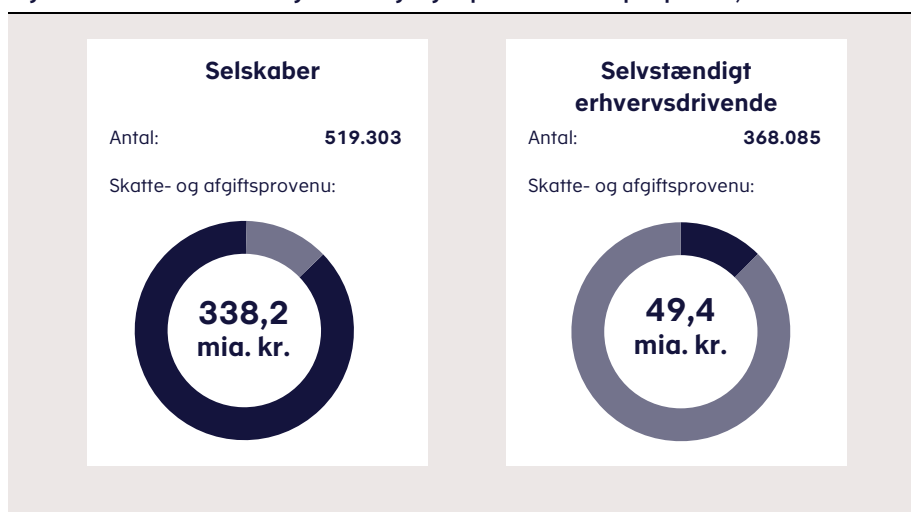
- **Selskaber** dækker over den type virksomhed, som ikke er personligt ejet, men drives i en selskabsform, hvor ejerne fx ejer anparter eller aktier i selskabet. Typiske eksempler på selskaber er aktie- og anpartsselskaber, men betegnelsen dækker også over fonde og foreninger mv.
- **Selvstændigt erhvervsdrivende** dækker over alle de driftsformer, der har personlig hæftelse. Eksempelvis en enkeltmandsvirksomhed, hvor ejeren hæfter personligt.

Hovedparten af selskaberne er registreret som anpartsselskaber. Anpartsselskaber er ofte mindre selskaber, da der er et kapitalkrav på 40.000 kr. Aktieselskaber er derimod ofte større selskaber, da der er et kapitalkrav på 400.000 kr. For uddybende gennemgang af de særlige forhold, som knytter sig til selskaber, kan der henvises til publikationen *Selskabernes skattebetaling*.

De selvstændigt erhvervsdrivende er kendetegnet ved, at det ofte er enkelte personer, der ejer og driver virksomheden som en enkeltmandsvirksomhed alene eller med få ansatte. Mange selvstændigt erhvervsdrivende driver ofte virksomhed, der knytter sig til serviceerhverv, såsom håndværksvirksomhed og detailhandel.

Der er væsentligt flere selskaber end selvstændigt erhvervsdrivende. Omtrent 519.000 af virksomhederne var i 2018 registreret som selskaber, mens ca. 368.000 var registreret som selvstændigt erhvervsdrivende, *jf. figur 3*.

Figur 3. Antal virksomheder og skatte- og afgiftsprovener fordelt på ejerform, 2018

Kilde: Skattestyrelsen.

Anm.: 1) Provenuet for gruppen af selvstændigt erhvervsdrivende omfatter både selvstændige erhvervsvirksomheder med SE-numre og dem uden SE-numre, såsom hobbyvirksomheder og mindre udljningsvirksomheder.

Langt størstedelen af virksomhedernes skatte- og afgiftsprovener stammer fra selskaber. Det kan ses i sammenhæng med, at de største virksomheder typisk drives i selskabsform. I 2018 indbetalte selskaberne skatter og afgifter for ca. 338 mia. kr., hvilket svarer til ca. 87 pct. af det samlede provener fra erhvervslivet. Til sammenligning indbetalte selvstændigt erhvervsdrivende ca. 49 mia. kr., jf. tabel 1.

Selvom ca. 40 pct. af alle virksomheder i 2018 var selvstændigt erhvervsdrivende, udgjorde provenuet fra denne gruppe således kun ca. 13 pct. af det samlede provener. Det skyldes, at gruppen af selvstændigt erhvervsdrivende hovedsageligt udgøres af virksomheder, der foretager mindre skatte- og afgiftsindbetalinger på grund af deres størrelse og begrænsede virksomhed.

Hvor selvstændigt erhvervsdrivende primært indbetaler personskat af overskud samt moms og lønsumsafgift, indbetaler selskaber i langt højere grad flere forskellige typer afgifter. Det gælder særligt punktafgifter, som kan henføres til produktion, herunder fx sukkerafgift, tobaksafgifter samt miljø- og energiafgifter.

At selvstændigt erhvervsdrivende har en lavere afgiftsbetaling skyldes, at de typisk ikke er produktionsvirksomheder eller handelsvirksomheder, men i højere grad er servicevirksomheder, hvis ydelser ikke i samme omfang er afgiftsbelagt.

Det ses ligeledes, at selskaber samlet set foretager de største skatteindbetalinger. Tilsammen indbetalte selskaberne således ca. 65 mia. kr. i selskabsskat i 2018, mens de selvstændigt erhvervsdrivende indbetalte sammenlagt ca. 30 mia. kr. i skat af overskud i 2018, tabel 1.

Tabel 1. Samlet skatte- og afgiftsprovener fordelt på ejerform og skatter og afgiftstyper, 2018

Mia. kr. (løbende priser)	Selskaber	Selvstændigt erhvervsdrivende	Samlet
Selskabsskat	64,8	0,0	64,8
Personskat af overskud	0	29,8	29,8
Moms og lønsumsafgift	203,8	21,8	225,6
Afgifter	69,6	-2,2	67,4
Samlet	338,2	49,4	387,6

Kilde: Skattestyrelsen.

Anm.: 1) For selvstændigt erhvervsdrivende er provenuet for personskat af overskud opgjort som et skøn på 40 pct. af virksomhedens skattemæssige resultat. 2) Det samlede provener for "afgifter" ved selvstændigt erhvervsdrivende er negativt, fordi de selvstændigt erhvervsdrivende samlet set har modtaget mere i refusion af elafgifter og andre energiafgifter end de har betalt i punktafgifter. 3) For selskaber inkluderer tabellen det samlede skatteprovener indbetalt af aktie- og anpartsselskaber, fonde og foreninger samt øvrige selskaber. Selskabsskatter omfatter selskabsskat og kulbrinteskate. Refusion af energiafgifter er fratrukket i det samlede afgiftsprovener. Tallene er opgjort i august 2020. Der kan forekomme afrundingsdifferencer.

87 %

Andel af provener fra selskaberne

I 2018 indbetalte selskaberne skatter og afgifter for ca. 338 mia. kr., hvilket svarer til ca. 87 pct. af det samlede provener fra erhvervslivet.

30 mia.

Personskat af overskud

De selvstændigt erhvervsdrivende indbetalte sammenlagt ca. 30 mia. kr. i personskat af overskud i 2018.

Mindre automatisering øger risiko for fejl

Danske virksomheders efterlevelse af skatte- og momsregler varierer. Samtidig ses en stigende tendens til, at virksomheder begår fejl ved angivelsen af skatte- og momsoplysninger. Det viser Skattestyrelsens repræsentative stikprøver, der over de senere år har undersøgt regelefterlevelsen blandt små og mellemstore virksomheder med under 250 ansatte.

Formålet med undersøgelserne er at danne et billede af virksomheders vilje og evne til at efterleve skatte- og momsreglerne. Det gør Skattestyrelsen i stand til at målrette deres vejlednings- og kontrolindsats mod de virksomheder, som har størst risiko for at begå fejl eller snyd, *jf. boks 2*.

Kompleksiteten i store virksomheder med 250 eller flere ansatte vanskeliggør repræsentative stikprøveundersøgelser af regelefterlevelsen blandt disse. Skattestyrelsen indsamler i stedet viden ved hjælp af blandt andet målrettede kontroller og international udveksling af oplysninger.

Der begås flere fejl blandt virksomheder end på personområdet. Det skyldes især, at ca. 92 pct. af skatteoplysningerne i årsopgørelsen på personområdet er overført automatisk fra tredjeparter, såsom arbejdsgivere, banker og pensions-selskaber. Virksomheder skal i langt højere grad selvangive en række oplysninger om overskud, gæld, omkostninger, underskudsanvendelse mv., og det kan øge risikoen for fejl.

Boks 2. Sådan måler Skattestyrelsen små og mellemstore virksomheders regelefterlevelse

Små og mellemstore virksomheders regelefterlevelse måles ved at kontrollere en tilfældigt udvalgt stikprøve af virksomhederne. Stikprøven udvælges, så den udgør et repræsentativt udsnit af alle de små og mellemstore virksomheder med under 250 ansatte. Undersøgelsen afdækker ikke told og afgifter.

Ved hver kontrol foretages en grundig gennemgang af alle virksomhedernes skattemæssige forhold. Blandt alle kontrollerede virksomheder, som er momsregistrerede, er der tillige foretaget en kontrol af virksomhedens momsforhold. Som hovedregel har Skattestyrelsen ved kontrollen aflagt virksomheden et på forhånd aftalt besøg. I hvert tilfælde, hvor der ikke er selvangivet korrekt, registreres de forskellige typer af fejl, og den samlede ændring af beskatningsgrundlaget opgøres. For hver virksomhed vurderes viljen og evnen til at angive korrekt baseret på antallet og karakteren af fejl.

Informationer om regelefterlevelsen giver Skattestyrelsen indblik i, hvilke fejltypen der er hyppigst, og hvilke forhold der karakteriserer virksomheder, som begår henholdsvis bevidste og ubevidste fejl. Målingerne af regelefterlevelsen er en vigtig del af grundlaget for, at Skattestyrelsen kan tilrettelægge sit arbejde efter risiko og væsentlighed.

Halvdelen af virksomhederne begår ubevidste fejl

Undersøgelserne fra 2009 til 2015 viser, at mere end halvdelen af virksomhederne ikke angiver deres skatteoplysninger korrekt. Andelen af virksomheder, der begår fejl, er steget fra 51 pct. i 2009 til 58 pct. i 2015.

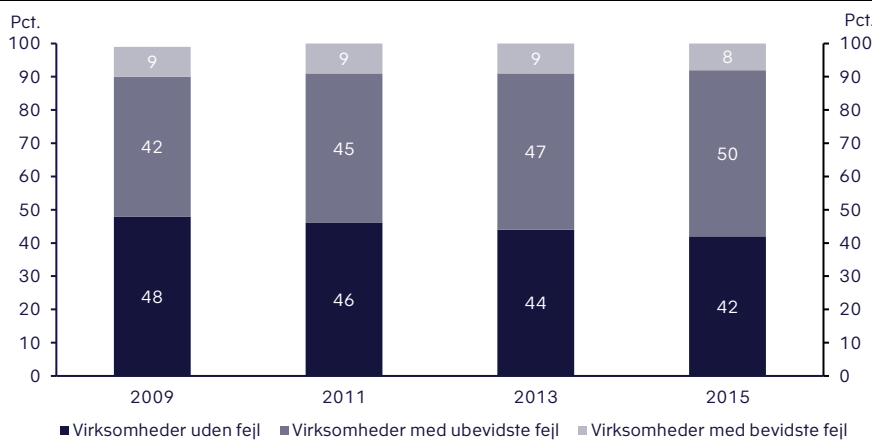
Når der konstateres fejl, kan langt de fleste henføres til manglende viden, uhenigtsmæssige interne processer og misforståelser. Således viser undersøgelserne, at andelen af virksomheder, der ubevidst angiver forkerte skatteoplysninger, er steget fra 42 pct. til 50 pct. i perioden fra 2009 til 2015. I samme periode har andelen af virksomheder, der bevidst har forsøgt at omgå skattereglerne, ligget stabilt mellem 8 og 9 pct., *jf. figur 4*.

50%

Ubevidste fejl

I 2015 angav 50 pct. af virksomhederne ubevidst forkerte skatteoplysninger. Det svarer til, at hver anden virksomhed begik ubevidste fejl.

Figur 4. Udvikling i virksomheders efterlevelse af skatteregler, 2009-2015

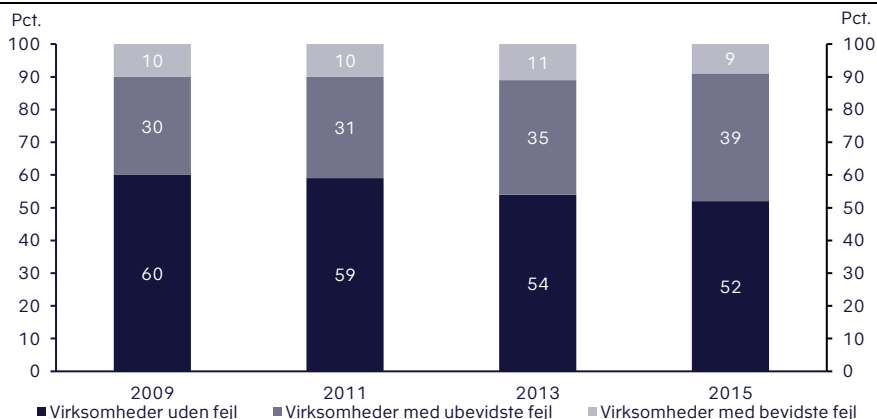
Kilde: Skattestyrelsen.

Anm.: Afrundinger kan gøre, at summen af de enkelte bidrag ikke giver 100 pct.

Virksomhederne begår i mindre grad fejl på momsområdet end på skatteområdet. Men undersøgelserne viser samme tendens til, at der også bliver begået flere fejl i momsangivelsen. I 2009 havde 40 pct. af virksomhederne fejl i momsangivelsen, og i 2015 var andelen steget til 48 pct.

Udviklingen skyldes særligt, at der er sket en stigning fra 30 pct. til 39 pct. i andelen af virksomheder, der begår ubevidste fejl. Andelen af virksomheder med bevidste fejl har i perioden ligget på mellem 11 og 9 pct., *jf. figur 5*.

Figur 5. Udvikling i virksomheders efterlevelse af momsregler, 2009-2015

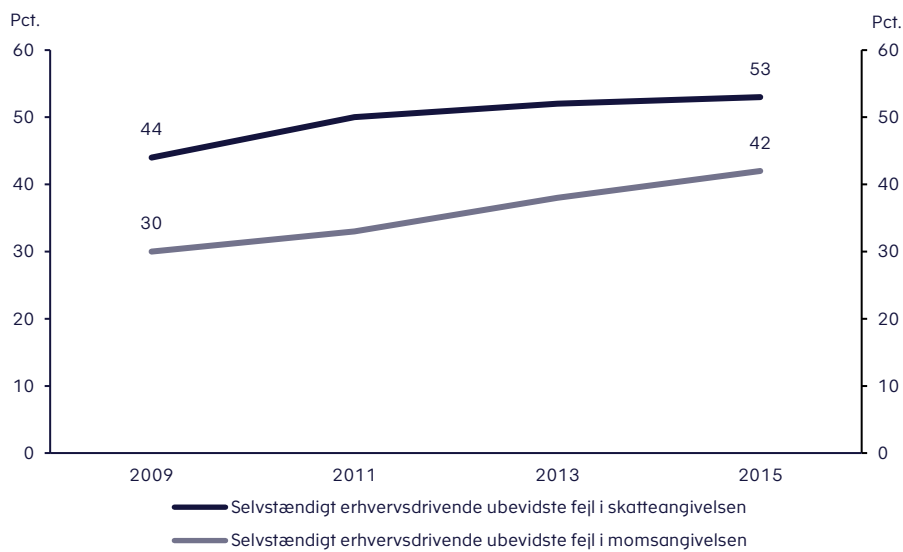
Kilde: Skattestyrelsen.

Anm.: Afrundinger kan gøre, at summen af de enkelte bidrag ikke giver 100 pct.

Selvstændigt erhvervsdrivende begår i stigende grad ubevidste fejl

Når de selvstændigt erhvervsdrivende begår fejl i moms- og skatteangivelsen, sker det ofte ubevidst. Fra 2009 til 2015 er andelen af selvstændigt erhvervsdrivende med ubevidste fejl i skatteangivelsen steget fra 44 pct. til 53 pct. I samme periode er der sket en stigning fra 30 pct. til 42 pct. i andelen af virksomheder, der begår ubevidste fejl i momsangivelsen, *jf. figur 6*.

Figur 6. Udvikling i ubevidste fejl for selvstændigt erhvervsdrivende, 2009-2015

Kilde: Skattestyrelsen.

Andelen af selvstændigt erhvervsdrivende, der begår bevidste fejl, har i perioden fra 2009 til 2015 ligget på et stabilt niveau for både angivelsen af skatter og moms. Andelen har udgjort mellem 8 og 11 pct.

Når de selvstændigt erhvervsdrivende begår fejl i skatteangivelsen, hører fejlene oftest til fejltypen *Private udgifter*. Fejltypen omfatter udgifter, der fejlagtigt er fratrukket i virksomheden som erhvervs-mæssige udgifter, men som rimelig åbenbart er udgifter, der skal kvalificeres som private udgifter. For eksempel har en erhvervsdrivende fratrukket udgifter til privat hestehold i form af forsikring, foderstoffer og dyrlæge.

I gennemsnit begik knap 22 pct. af de selvstændigt erhvervsdrivende denne type fejl i perioden fra 2009 til 2015, *jf. tabel 2*.

Tabel 2. Hyppige fejltyper i skatteangivelsen for selvstændigt erhvervsdrivende

Fejltyper	Andel med fejl (gennemsnit, 2009-2015)
Private udgifter	21,8 pct.
Ikke fradragsberettigede udgifter	12,1 pct.
Ikke selvangivne indtægter erhvervs-mæssige	9,4 pct.

Kilde: Skattestyrelsen.

Anm.: Der er tale om både bevidste og ubevidste fejl.

Ved momsangivelsen begår selvstændigt erhvervsdrivende ofte fejl, der hører til fejltypen *Manglende dokumentation for købsmomsen*. Fejltypen omfatter fradrag for købsmomsen, der ikke er godkendt på grund af manglende dokumentation for udgiften. For eksempel har en virksomhed fratrukket moms af hotelregninger og restaurationsydelser uden at kunne fremlægge dokumentation for, at udgifterne er afholdt.

Undersøgelserne viser, at ca. 7 pct. af de selvstændigt erhvervsdrivende begår fejl, der relaterer sig til manglende dokumentation for købsmoms, *jf. tabel 3*.

7%

Tabel 3. Hyppige fejltyper i momsangivelsen for selvstændigt erhvervsdrivende

Fejltyper	Andel med fejl (gennemsnit, 2009-2015)
Diverse private udgifter	17,2 pct.
Privat andel	13,3 pct.
Manglende dokumentation for købsmomsen	7,3 pct.

Kilde: Skattestyrelsen.

Anm.: Der er tale om både bevidste og ubevidste fejl.

Manglende dokumentation for købsmoms

Skattestyrelsen anslår på baggrund af undersøgelser fra 2009 til 2015, at ca. 7 pct. af de selvstændigt erhvervsdrivende fejlagtigt fratrukker købsmoms fra udgifter uden dokumentation for udgiften.

Blandt selskaberne ses en lignende udvikling i regelefterlevelsen, hvor andelen af selskaber, der begår fejl i angivelsen af skatter og moms, er steget i perioden fra 2009 til 2015. For nærmere gennemgang af udviklingen henvises til publikationen *Selskabernes skattebetaling*.

Digitale værktøjer og vejledning på momsområdet

2

Flere virksomheder indberetter moms

I 2018 var omtrent halvdelen af de 900.000 registrerede virksomheder i Danmark momsregistreret. Virksomheder skal momsregistreres, hvis deres årlige omsætning overstiger 50.000 kr., men det er muligt at lade sig frivilligt registrere, hvis virksomhedens omsætning er under registreringsgrænsen.

Fra 2014 til 2018 er antallet af momsregistrerede virksomheder steget med omtrent 30.000 virksomheder fra ca. 425.000 i 2014 til ca. 455.000 i 2018, *jf. figur 7*. Flere virksomheder skal derfor forholde sig til momsreglerne.

Stigningen skyldes en generel stigning i antallet af virksomheder i Danmark, og at beløbsgrænsen for, hvornår en virksomhed skal momsregistreres, ikke løbende har været reguleret i forhold til den økonomiske udvikling.

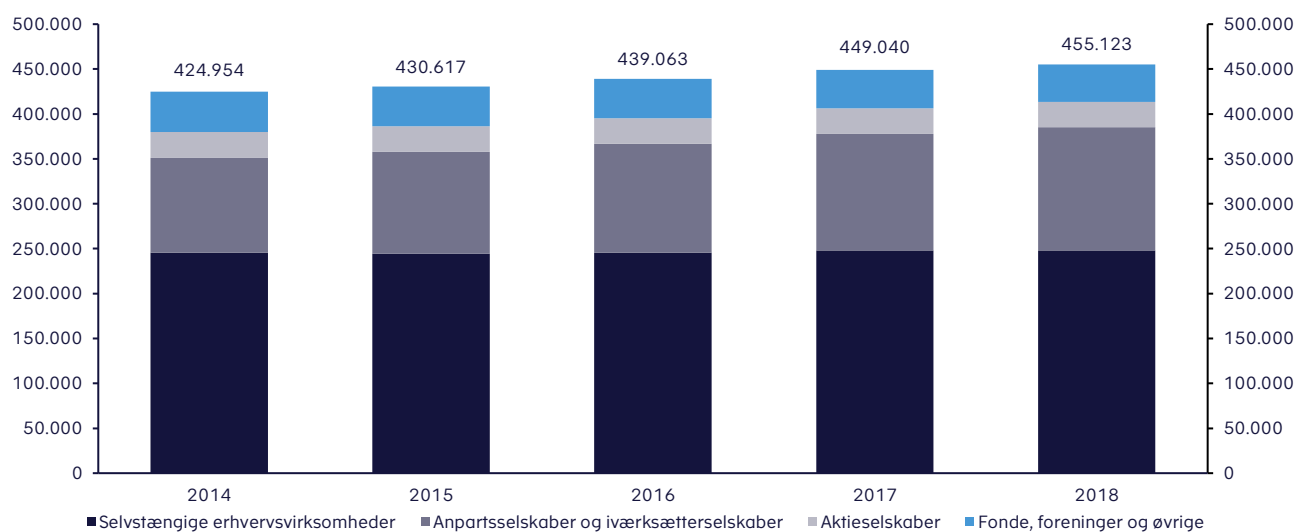
Særligt antallet af momsregistrerede anpartsselskaber og iværksætterselskaber har været stigende i perioden fra 2014 til 2018, *jf. figur 7*. Det kan ses i sammenhæng med, at det har været relativt billigt at oprette de to slags selskabsformer, der har den fordel, at ejerne har begrænset hæftelse. Et iværksætterselskab kostede blot én krone at oprette, hvor et anpartsselskab kostede 50.000 kr.

30.000

Stigning i antallet af momspligtige virksomheder

Fra 2014 til 2018 steg antallet af momspligtige virksomheder i Danmark med ca. 30.000.

Figur 7. Udvikling i antallet af momsregistrerede virksomheder, 2014-2018

Kilde: Skattestyrelsen.

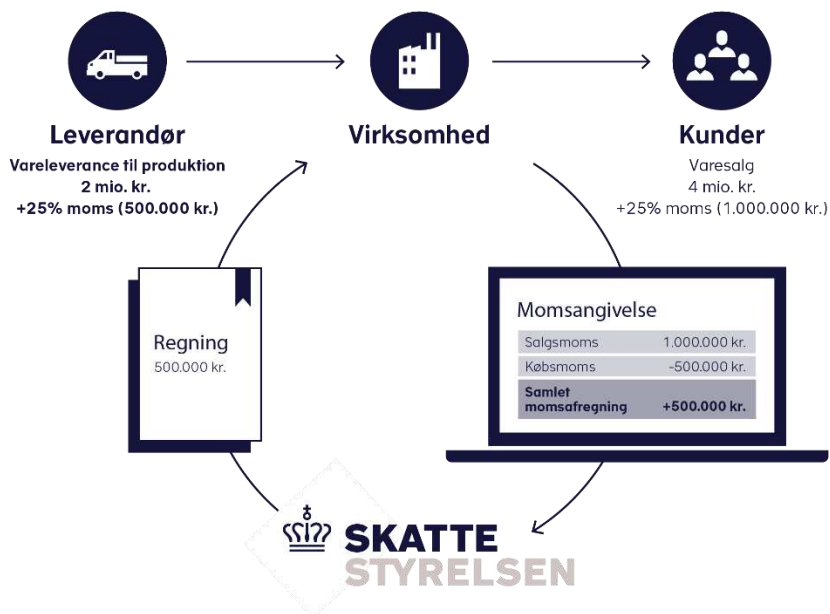
Anm.: 1) Virksomheder registreret med CVR-nr., der ved udgangen af året havde en aktiv momsregistrering. Virksomheder, der er registreret med SE-nr., herunder konkursboer og visse udenlandske virksomheder, indgår ikke i opgørelsen. 2) Virksomheder med registrering for One Stop Moms er ikke medtaget i opgørelsen, da disse virksomheder ikke afregner moms til Danmark via denne registrering, men til de øvrige lande i EU. 3) Udsøgningen er baseret på data om virksomhedens registreringsforhold mv., der var til rådighed på opgørelsestidspunktet (oktober 2019). Virksomheden kan løbende ændre data, og resultatet af opgørelsen vil således ændre sig over tid.

I 2018 indbetalte virksomhederne samlet ca. 216 mia. kr. i moms. Det gør momsområdet til statens næststørste indtægtskilde, og bidrager således med godt en femtedel til det samlede skatte- og afgiftsprovnu på ca. 1.000 mia. kr.

Momspligtige virksomheder skal opkræve moms af deres momspligtige salg og kan fradrage momsen på deres momspligtige indkøb. I praksis indberetter virksomhederne en momsangivelse for en afregningsperiode, hvor summen af virksomhedens købsmoms og salgsmoms fremgår.

Er salgsmomsen større end købsmomsen, skal virksomheden indbetale moms til staten, kaldet positiv moms, *if. figur 8*. Er købsmomsen større end salgsmomsen, har virksomheden krav på at få udbetalt moms fra staten – også kaldet negativ moms.

Figur 8. Eksempel på et momsforløb med positiv momsafregning

Kilde: Skattestyrelsen.

Øget digitalisering styrker momsområdet

Afregningen af moms bygger på et selvangivelsesprincip, hvor virksomhederne selv angiver moms til afregning uden medfølgende dokumentation. Det medfører et behov for at vejlede virksomhederne i momsreglerne og for at sikre effektiv kontrol af virksomhedernes momsafregning.

Skattestyrelsen har gennem en årrække arbejdet på en modernisering og styrkelse af momsområdet. Skattestyrelsen har blandt andet implementeret en række digitale værktøjer i momsprocessen, der fx understøtter en mere målrettet registreringskontrol, og gør momsangivelsen mere automatiseret, *jf. figur 9*.

Formålet med værktøjerne er at sikre mere effektiv og målrettet kontrol, og samtidig at gøre det nemmere for virksomheder at afregne moms til Skattestyrelsen.

I de følgende afsnit præsenteres udvalgte digitale værktøjer, som Skattestyrelsen har implementeret i momsprocessens tre første faser, *jf. boks 3*.

Figur 9. Digitale værktøjer i momsprocessens tre første faser

Kilde: Skattestyrelsen.

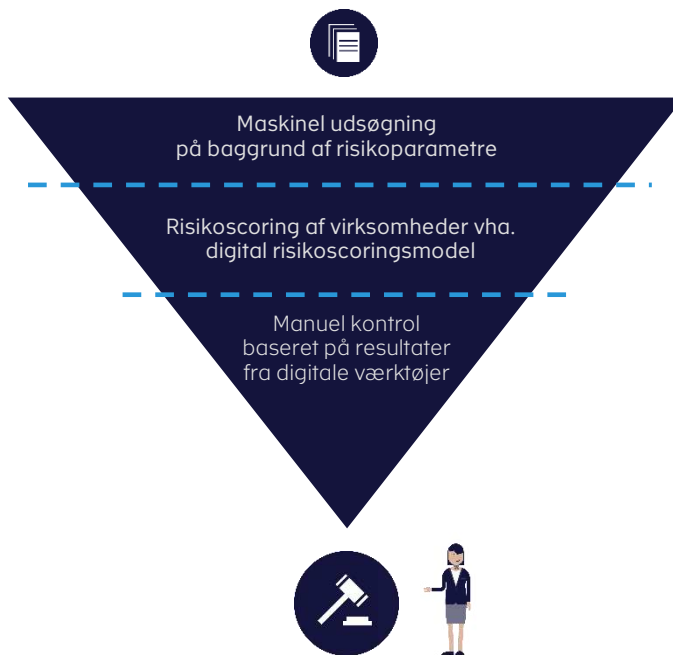
Boks 3. Skattestyrelsens kontrolarbejde i momsprocessen

Momsprocessen er en forretningsmodel bestående af fire faser: registreringsfasen, angivelsesfasen, betalingsfasen og efterprøvelsesfasen. Skattestyrelsen tilpasser deres kontrolaktiviteter og kontrolværktøjer til faserne. I registreringsfasen foregår der fx kontrol af, om virksomheder registreres for blandt andet moms alene med et formål om at begå svig. I angivelsesfasen kontrolleres, om der er tegn på snyd eller fejl i momsangivelserne. I betalingsfasen foretages der kontrol af, om afregningen sker korrekt, fx i forbindelse med udbetalingen af negativ moms. I efterprøvelsesfasen foretages kontrol af, om virksomheden har angivet og betalt korrekt moms i de øvrige faser. Jo tidligere en fejl opdages i processen, desto bedre mulighed har virksomheden for at rette op på fejl og Skattestyrelsen for at forhindre og standse bevidst snyd.

Digitale værktøjer understøtter kontrol i registreringsfasen

Skattestyrelsen modtager årligt mere end 80.000 anmodninger fra virksomheder, der ønsker at blive registreret for at kunne indberette skatter, moms og afgifter. For at styrke kontrollen i registreringsfasen har Skattestyrelsen implementeret digitale værktøjer, der sikrer en mere automatisk og databaseret udvælgelse af risikovirksomheder, der gør kontrollen effektiv og målrettet, *jf. figur 10*.

Figur 10. Digitale værktøjer ved kontrolindsatser i registreringsfasen

Kilde: Skattestyrelsen.

Den maskinelle udsøgning markerer automatisk en anmodning, hvor visse risikoparametre opfyldes. Det kan fx være tilfælde, hvor virksomheden eller ejerkredsen har betydelig gæld til det offentlige eller tidligere har påført staten tab.

Risikoscoringsmodellen benytter ligeledes risikoparametre. Men modellen er mere avanceret end den maskinelle udsøgning, idet den på baggrund af flere parametre automatisk tegner et samlet risikobillede af de enkelte virksomheder allerede under selve anmodningen om registrering.

Over tid vil modellen blive bedre til at risikovurdere virksomheder i takt med, at den videreudvikles og forbedres via feedback fra sagsbehandlerne. Første version af modellen blev sat i drift i april 2020 og vil løbende blive videreudviklet, så modellen bliver endnu bedre til at spotte risikovirksomheder.

De digitale værktøjer hjælper i sidste ende sagsbehandlerne med at foretage en risikobaseret udvælgelse, hvilket øger sandsynligheden for fx at identificere potentielle svigvirksomheder.

Registreringskontrol forebygger svindel

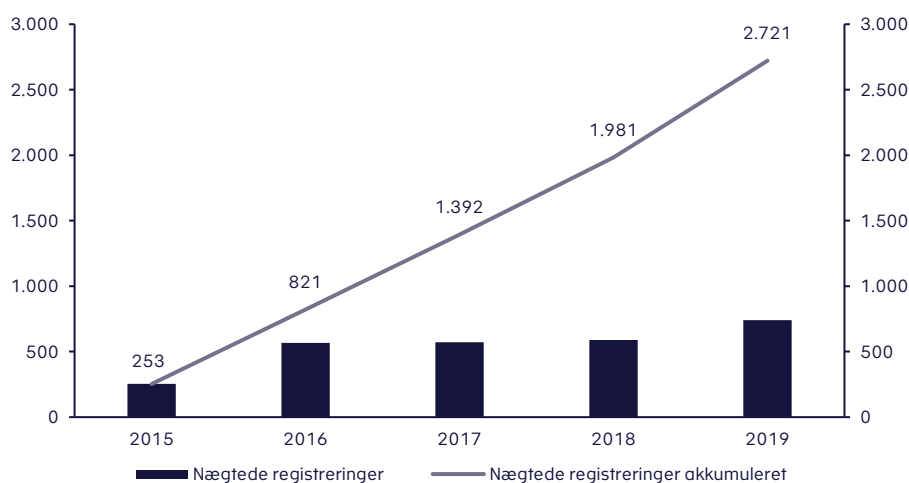
Blandt registreringsanmodningerne findes anmodninger fra virksomheder, der udelukkende registreres med henblik på svindel med skatter, moms og afgifter, fx til kædesvig, momskarrusselsvig og svig med indberetninger af indkomst.

Derfor kontrollerer Skattestyrelsen virksomheder, når de anmoder om registrering. Formålet med kontrolindsatsen er at forhindre, at svigsvirksomhederne overhovedet bliver registreret, og at de dermed ikke får mulighed for at påføre staten tab af skatte-, moms- og afgiftsindtægter.

Skattestyrelsen identificerer potentielle svindelvirksomheder ved hjælp af både digitale og manuelle kontroller. Indikerer den indledende kontrol, at der er tale om en mulig svigsvirksomhed, udtages virksomheden til nærmere kontrol og sagsbehandling. Hvis den nærmere kontrol bestyrker mistanken om, at der er tale om en svigsvirksomhed, vil Skattestyrelsen nægte virksomheden at blive registreret.

I perioden fra 2015 til 2019 nægtede Skattestyrelsen i alt registrering af mere end 2.700 potentielle svigsvirksomheder, *jf. figur 11*.

Figur 11. Antal nægtede registreringer af potentielle svigsvirksomheder, 2015-2019

2.700

Nægtede registreringer

Fra 2015 til 2019 har Skattestyrelsen nægtet mere end 2.700 virksomheder i at blive registreret for skatter, moms og afgifter.

Kilde: Skattestyrelsen.

Stigningen i antallet af nægtede registreringer skyldes blandt andet, at Skattestyrelsen siden 2015 løbende har intensiveret kontrollen i registreringsfasen, fx via udgående kontrolbesøg på virksomhedernes adresser, ved mødeafholdelse og ved gennemgang af forskellige materialer og virksomhedsoplysninger. Herudover fik Skattestyrelsen også tilført yderligere ressourcer til registreringskontrollens fremrykkede svigsbekæmpelse i forbindelse med *Aftale om styrket kontrol og vejledning* fra 2017.

De allerede registrerede svigsvirksomheder, som Skattestyrelsen fanger i øvrige kontrolindsatser, påfører i gennemsnit staten et tab i skatte-, moms- og afgiftsindtægter for ca. 1,4 mio. kr. pr. virksomhed. Hvis det antages, at de ca. 2.700 virksomheder, som Skattestyrelsen har nægtet at registrere, ville have begået svig i samme omfang, kan det skønnes, at registreringskontrollen i perioden fra 2015 til 2019 vil have forhindret tab af indtægter for ca. 3,8 mia. kr.

Registreringskontrol forebygger tab for staten

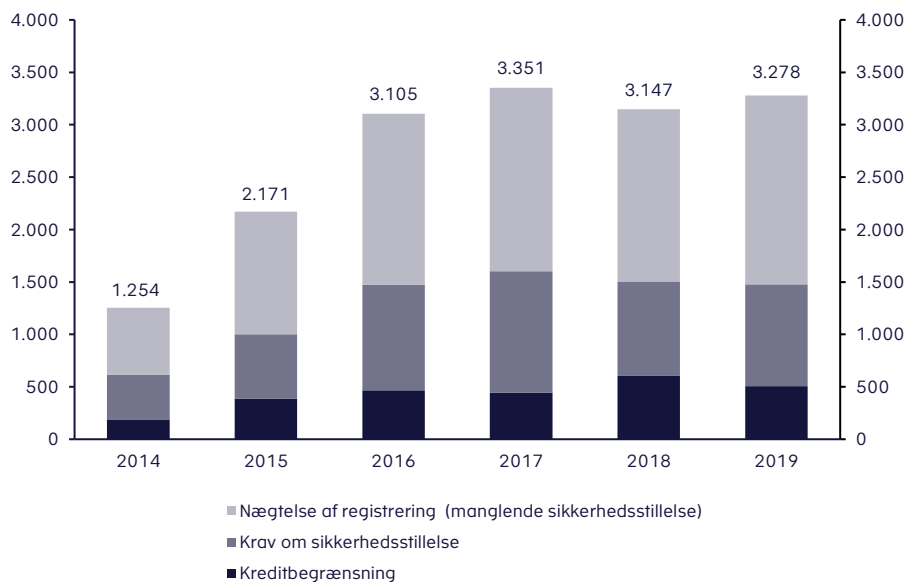
Registrering af en virksomhed kan også være forbundet med risiko for, at virksomheder potentielt påfører staten et tab i form af ubetalte skatter, moms og afgifter.

Derfor har Skattestyrelsen tilrettelagt en forebyggende kontrolindsats mod potentiel gældsopbygning, hvor udsøgningen af risikovirksomheder ligeledes understøttes af såvel maskinelle restancekontroller som de digitale værktøjer, der også anvendes i kontrolindsatsen mod potentielle svigsvirksomheder.

Ved udtagelse til manuel kontrol foretager Skattestyrelsen en vurdering af, om virksomheden skal sanktioneres for at forebygge tab for staten. Sanktionerne dækker over kreditbegrænsning, hvor virksomheden bliver pålagt en forkortet momsafregning, eller krav om sikkerhedsstillelse som betingelse for registrering. Virksomheden bliver nægtet registrering, hvis virksomheden ikke kan stille den krævede sikkerhed, der skal give staten en betryggende sikkerhed mod stiftelse af ny gæld.

I perioden fra 2014 til 2019 har Skattestyrelsen i alt gennemført ca. 16.300 sanktioner i indsatsen mod potentiel gældsopbygning. I samme periode er der sket en løbende stigning i antallet af gennemførte sanktioner. Det gjorde sig særligt gældende i årene fra 2014 til 2017, hvor antallet af sanktioner steg fra ca. 1.250 til ca. 3.350, *jf. figur 12*.

Figur 12. Gennemførte sanktioner i indsats mod potentiel gældsopbygning, 2015-2019

16.300

Gennemførte sanktioner

Fra 2014 til 2019 har Skattestyrelsen foretaget ca. 16.300 gældsforbyggende sanktioner over for virksomheder, der har anmodet om at blive registreret for skatter, moms og afgifter.

Kilde: Skattestyrelsen.

Stigningen i antallet af sanktioner kan blandt andet forklares ved, at Skattestyrelsen i perioden har styrket området med flere ressourcer og en række procesoptimeringer.

Skattestyrelsen forventer, at den nye digitale scoringsmodel sammen med yderligere manuel kontrol vil sikre, at kontrolindsatserne i registreringsfasen beskytter staten endnu bedre mod svigsvirksomheder og gældsopbygning.

Lettere at indberette moms

Skattestyrelsen arbejder løbende på tiltag, der kan effektivisere og digitalisere virksomhedernes momsindberetninger. Tiltagene er en del af Skattestyrelsens målsætning om at gøre det lettere for virksomheder at indberette korrekte skatter og afgifter til tiden. Det er forventningen, at tiltagene nedbringer antallet af fejl og mindsker dobbeltarbejde i virksomhederne.

Skattestyrelsens tiltag for at styrke og digitalisere momsindberetningerne skal særligt ses i lyset af, at henholdsvis 39 pct. af virksomhederne og 42 pct. af de selvstændigt erhvervsdrivende begår ubevidste fejl i momsangivelsen, *jf. figur 5 og 6*. Virksomhederne skal foretage mange manuelle indtastninger, hvilket øger risikoen for fx at begå tastefejl.

I december 2019 lancerede Skattestyrelsen en ny softwareløsning, en såkaldt API (Application Programming Interface), som gør det muligt for virksomheder at indberette moms direkte til Skattestyrelsen via regnskabssystemer. Softwareløsningen er primært rettet mod de selvstændigt erhvervsdrivende. Indtil videre er der fire forskellige regnskabssystemer, som gør brug af muligheden for overførsel via API.

Den nye software etablerer en forbindelse mellem virksomhedens regnskabssystem og TastSelv Erhverv og sparer de erhvervsdrivende for det dobbeltarbejde, der ligger i først at skulle indtaste oplysninger i eget regnskabsprogram og derefter kopiere tallene over i TastSelv Erhverv. Med API'en overføres tallene direkte og skal blot godkendes en sidste gang, inden momsen er endeligt indberettet. Herved mindskes risikoen for tastefejl, ligesom API'en sikrer korrekt oversættelse af regnskabsoplysningerne til momsangivelsen, *jf. figur 13*.

Frem til medio 2020 har ca. 12.000 virksomheder gjort brug af løsningen.

12.000

Antal virksomheder der bruger API
Siden lanceringen af API'en i december 2019 og frem til medio 2020 har over 12.000 virksomheder gjort brug af softwareløsningen.

Figur 13. Overblik over brugen af API ved momsindberetninger

Kilde: Skattestyrelsen.

Målrettet vejledning på momsområdet

Samtidig med udviklingen af digitale indberetningsløsninger har Skattestyrelsen også løbende øget vejledningsindsatsen, så virksomheder fx får bedre forudsætninger for at foretage korrekte momsangivelser, der understøtter en korrekt momsafregning.

Overordnet set bestræber Skattestyrelsen sig på at levere en målrettet og proaktiv vejledning på momsområdet. Det indebærer blandt andet servicekommunikation op til alle momsfrister og udarbejdelse af vejledninger til fx at sondre mellem private og erhvervs-mæssige udgifter.

Derudover inviterer Skattestyrelsen nystartede virksomheder til informationsmøder og udsender målrettede mails med tjeklister og guidelines til korrekt afregning af moms.

Over for de nystartede selvstændige erhvervsdrivende tilbyder Skattestyrelsen webinarer, en bogføringsguide og en Start-up guide, der har hjulpet et stort antal virksomheder i 2019 med blandt andet at få styr på momsregnskabet, *jf. figur 14*.

Figur 14. Nøgletal om vejledningsindsatsen over for momsregistreret selvstændigt erhvervsdrivende i 2019

Kilde: Skattestyrelsen.

Anm.: Bogføringsguide.skat.dk henvender sig til momsregistrerede selvstændigt erhvervsdrivende uden ansatte.

Digitale stopklodser aktiveret 350.000 gange

Skattestyrelsen har i 2019 implementeret de første digitale stopklodser i angivelsesløsningen for moms. Her fungerer værktøjet som en "alarm", der hjælper med at målrette vejledning og kontrol og dermed forhindre fejl eller forsøg på snyd.

En af stopklodserne vedrører aflevering og opdatering af kontaktoplysninger, som er vigtige i forhold til skatteforvaltningens mulighed for at kunne yde målrettet service. Denne stopklods præsenteres for samtlige momsregistrerede virksomheder. Derudover er der stopklodser, der aktiveres af selve angivelsen, fx på grund af unormale tal.

En aktivering af digitale stopklodser ved momsangivelsen vil typisk resultere i, at virksomheden bliver bedt om at begrunde angivelsen, men virksomheden bliver ikke blokeret og kan derfor fortsætte indberetningen. På den måde får virksomhederne mulighed for at redegøre for deres angivelser, og samtidig gøres Skattestyrelsen opmærksom på potentielle fejl eller forsøg på svindel med momsbetalingen.

Skattestyrelsen anvender digitale stopklodser i forbindelse med virksomheders angivelse af negativ moms, dvs. at købsmomsen er større end salgsmomsen, og virksomheden dermed har krav på at få udbetalt moms fra staten, *jf. figur 15*.

Siden de digitale stopklodser ved angivelse af negativ moms blev introduceret i slutningen af 2019 og frem til oktober 2020, har de været aktiveret mere end 350.000 gange, *jf. figur 16*.

350.000

Figur 15. Eksempel på digitale stopklodser ved angivelse af negativ moms

Momsangivelse

Salgsmoms	500.000 kr.
Købsmoms	1.000.000 kr.
Samlet momsafregning	-500.000 kr.

! Indsend evt. yderligere dokumentation til behandling af din indberetning.

Vedhæft dokumentation

Digital stopklods forhindrer fejl og snyd

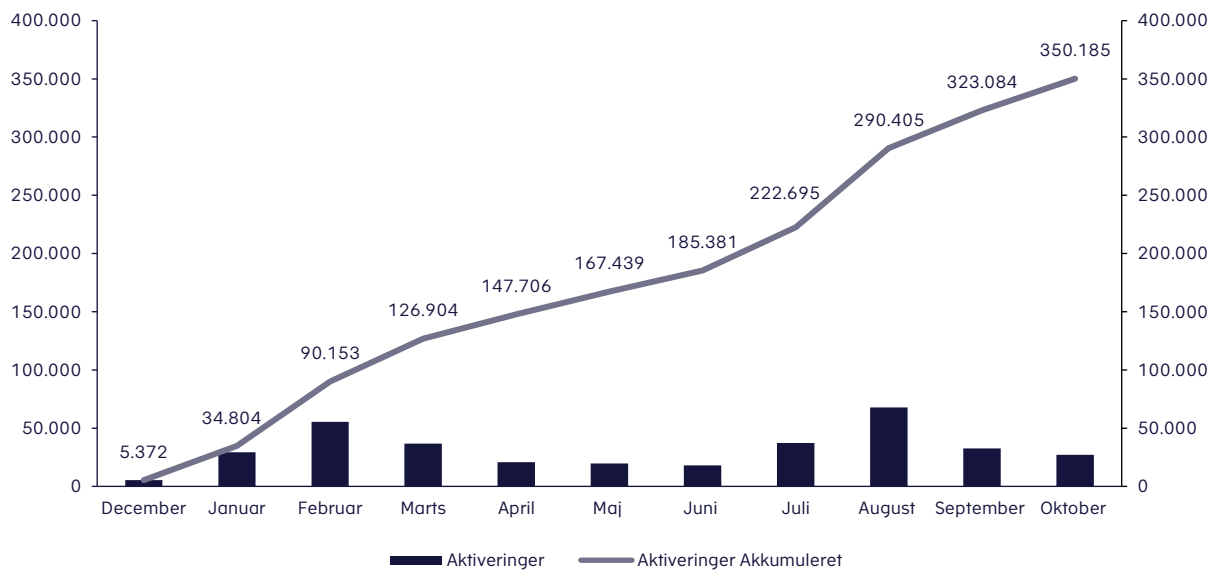
Digitale stopklodser i indberetningen af moms gør eksempelvis, at virksomheden får mulighed for at vedlægge yderligere dokumentation, såsom regnskaber, hvis der angives "unormale" tal.

Aktiveringer af digitale stopklodser ved angivelse af negativ moms

Siden de digitale stopklodser blev implementeret ved angivelse af negativ moms, er de blevet aktiveret mere end 350.000 gange.

Kilde: Skattestyrelsen.

Figur 16. Aktiveringer af digitale stopklodser ved angivelse af negativ moms, december 2019 - oktober 2020

Kilde: Skattestyrelsen.

Anm.: I februar og august er der sket flest aktiveringer, fordi mange virksomheder afregner moms halvårligt eller pr. kvartal.

Digitalt værktøj understøtter kontrol med udbetaling af negativ moms

Skattestyrelsen behandler hvert år ca. 350.000 anmodninger om udbetaling af negativ moms, men ikke alle anmodninger imødekommes. Nogle anmodninger kan være uberettigede, som følge af fejl eller forsøg på snyd.

For at sikre en mere effektiv og målrettet kontrol implementerede Skattestyrelsen allerede i 2014 et nyt digitalt hjælpeværktøj til at styrke kontrolindsatsen, som siden har hjulpet med at identificere de uberettigede anmodninger, og dermed gjort kontrollen mere effektiv.

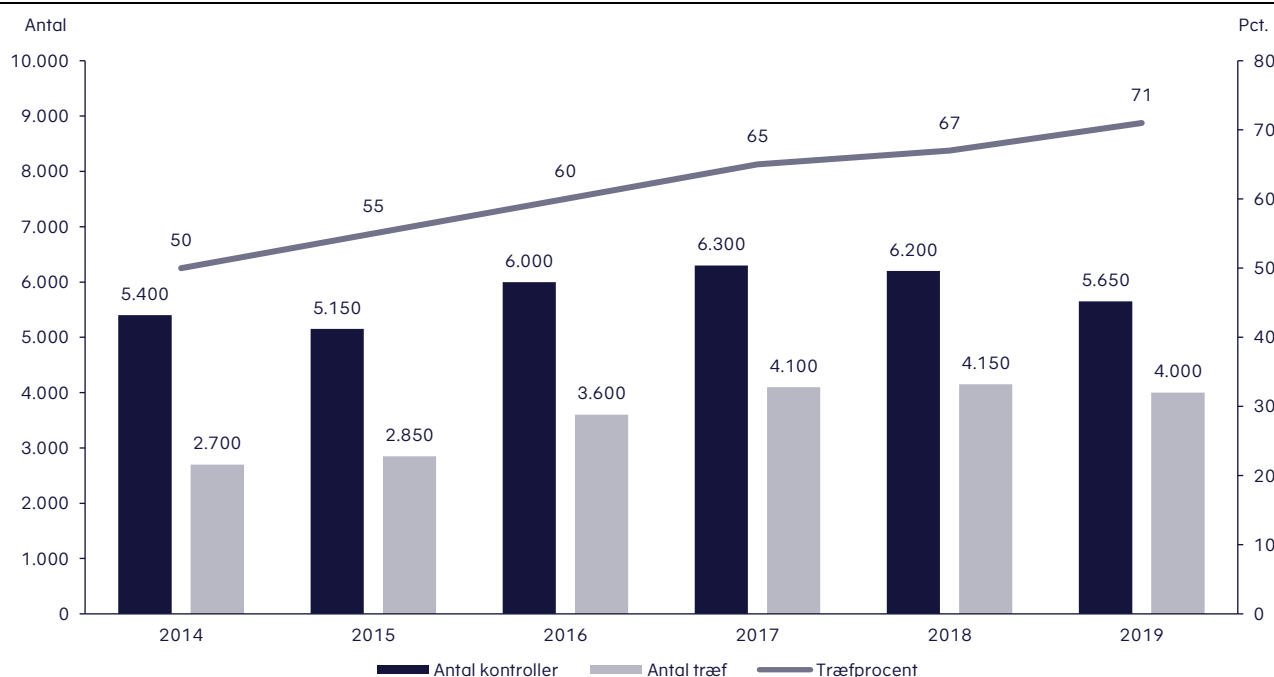
Værktøjet er en digital scoringsmodel, ligesom scoringsmodellen i registreringsfasen. Modellen supplerer også her den eksisterende kontrolindsats ved at risikoscore de enkelte virksomheder, der anmoder om tilbagebetaling af negativ moms.

Risikoscoringen er blandt andet baseret på tidligere erfaringer, branchetal mv. Herved bliver det muligt at målrette kontrollen mod de virksomheder, hvor risikoen for uberettigede anmodninger forventes at være størst. Modellen er løbende blevet videreudviklet og forbedret siden idriftsættelsen i 2014.

Skattestyrelsen har i perioden fra 2014 til 2019 kontrolleret ca. 35.000 anmodninger om tilbagebetaling af negativ moms. Flere end 21.000 af kontrollerne viste, at virksomhederne ikke skulle have tilbagebetalt hele eller dele af momsen. Det svarer til, at der var træf i mere end 6 ud af 10 kontroller.

Den samlede træfprocent er samtidig blevet styrket med ca. 20 procentpoint. I 2014 førte ca. 5.400 kontroller til knap 2.700 træf, hvilket resulterede i en træfprocent på 50 pct., mens ca. 5.650 kontroller førte til godt 4.000 træf og dermed en træfprocent på over 70 pct. i 2019, *jf. figur 17*.

Figur 17. Udvikling i træfprocent og antallet af kontroller

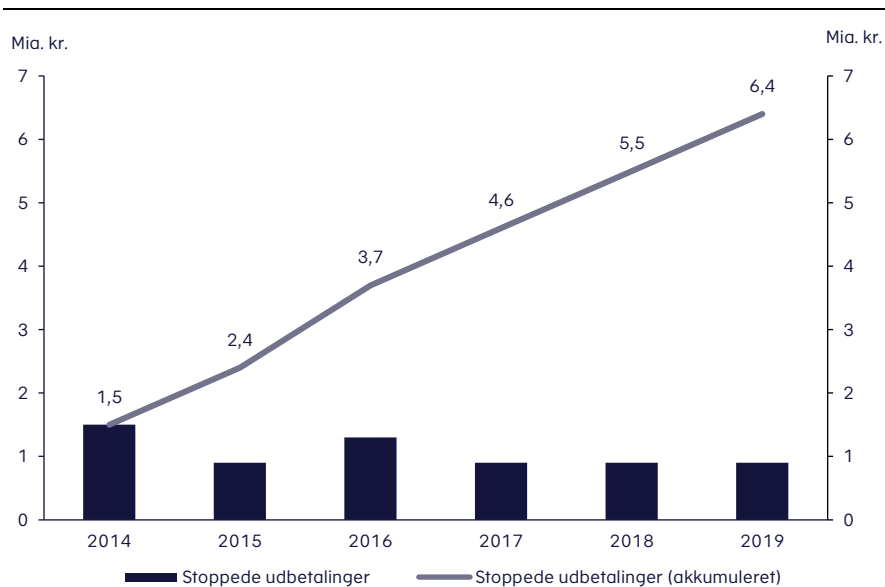
Det digitale værktøj har dermed været med til at sikre, at der udvælges de virksomheder til kontrol, som vurderes at have størst risiko for at indberette forkert moms.

Værktøjet har således været medvirkende til at sikre, at Skattestyrelsen i perioden fra 2014 til 2019 via kontrolindsatsen stoppede fejlagtige anmodninger om tilbagebetalinger af negativ moms for i alt 6,4 mia. kr., jf. figur 18.

6,4 mia.

I perioden 2014 til 2019 har Skattestyrelsens kontrol med tilbagebetaling af negativ moms medført, at fejludbetalinger for 6,4 mia. kr. er blevet stoppet.

Figur 18. Stoppede fejludbetalinger ved kontrol med negativ moms, 2014-2019

Kilde: Skattestyrelsen.

Styrket kontrol på momsområdet

Momsområdet er sårbart over for fejl og snyd, fordi virksomhederne selv skal angive deres momsbetaling. Det er udtryk for et tillidsbaseret system, hvor det i høj grad er den enkelte virksomhed, som skal sætte sig ind i reglerne og sørge for at overholde dem.

Rigsrevisionen har i revisionsundersøgelser påpeget, at skattekontrollen flere steder i momsprocessen har været utilstrækkelig. Det gælder blandt andet kontrollen med udbetaling af negativ moms.

Gennem de seneste år er vejledningen og kontrollen på momsområdet blevet styrket. Området er tilført flere ressourcer, og Skattestyrelsen har løbende arbejdet med at forbedre deres kontrol- og vejledningsindsatser på området.

Arbejdet har blandt andet resulteret i, at Rigsrevisionen i 2019 vurderede, at de tiltag, som Skattestyrelsen har gennemført for at understøtte bedre kontrol med udbetalingen af negativ moms, er tilfredsstillende.

Senest er området blevet styrket yderligere med aftalen *En styrket skattekontrol* fra april 2020, hvor regeringen og Folketinget har besluttet at styrke momsområdet med ca. 90 medarbejdere og gennemføre tre initiativer.

- **Styrkelse af hele momskæden:** Generel styrkelse af momskontrollen, så flere virksomheder kontrolleres og antallet af momskontroller øges. Herunder en styrkelse af kontrollen af risikofyldte angivelser af positiv moms.
- **Nye digitale stopklodser:** Der ses på mulighederne for at udvikle nye digitale stopklodser el.lign., som skal understøtte, at flere momsangivelser kontrolleres ved angivelsestidspunktet, så fejl og evt. svig opdages så tidligt som muligt.
- **Nyt center mod sort økonomi og social dumping:** Der oprettes et nyt center mod sort økonomi og social dumping, som skal styrke indsatsene på tværs af de to områder. Indsatsen mod sort arbejde og social dumping indebærer kontrol af mange forskellige skattearter, herunder bl.a. moms.

Udover et øget fokus på kontrol vil Skattestyrelsen fortsat have fokus på at udvikle løsninger, som gør det nemt at angive korrekt moms og hjælpe, når der opstår tvivl om momsreglerne. Derfor fortsættes arbejdet med at udvikle nye effektive og automatiske indberetnings- og kontrolværktøjer. Ligesom der fortsat vil være fokus på at levere målrettet kommunikation og vejledning med henblik på at forebygge fejl.

